

Kapcsolódó módosító javaslat

Katona Béla

az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

A Hárszabály 94. §-ának (1) bekezdése alapján *a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény módosításáról* szóló T/10877. számú törvényjavaslathoz - a T/10877/17. számú módosító javaslathoz kapcsolódva - a következő

k a p c s o l ó d ó m ó d o s í t ó j a v a s l a t o t

terjesztem elő:

1. A törvényjavaslat 27.§ ának (1) bekezdésében az Ftv. 111. § (1) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„(1) Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottságnak tizenkilenc tagja van. **[Tizenegy]** Hét tagot (közülük egy fő nemzetközi szakértőt) delegál a Magyar Rektori Konferencia, **[három]** hét tagot a Magyar Tudományos Akadémia[és a **kutatóintézetek**], kettő tagot a felsőoktatás működésében érdekelt kamarák, országos szakmai szervezetek, egy tagot a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája, egy tagot az Országos Köznevelési Tanács, egy tagot az országos Kisebbségi Bizottság. Nem lehet a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság tagja, aki a Felsőoktatási és Tudományos Tanács tagja, rektor[, **gazdasági tanács tagja**] vagy köztisztviselő. A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság tagjai közül megválasztja elnökét és más tisztségviselőit, valamint meghatározza működésének rendjét.”

2. A törvényjavaslat 27.§-ának (2) bekezdésében az Ftv 111. §-ának (3) bekezdése az alábbiak szerint módosul, továbbá új (4) bekezdéssel egészül ki, egyúttal a törvény (4)-(8) bekezdése (5)-(9) bekezdése változik:

„(3) A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság feladatainak ellátásához állandó bizottságként működteti a tudomány területenként létrehozott képzési bizottságokat, a minőségfejlesztési bizottságot, a pedagógusképzési bizottságot és a 139. § (12) bekezdése szerint létrehozott hittudományi bizottságot. A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság továbbá működtethet a szervezeti és működési szabályzatában meghatározott eseti szakértői bizottságokat, valamint tanácsadó testületeket.”

„(4) A magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság elbírálásainak szakmai szempontrendszerét egy-egy eljárás megkezdése előtt egy évvel köteles nyilvánosságra hozni, s az abban megfogalmazottak szerint eljárni.”

Általános indokolás

Az Országgyűlésnek 2009. október 9. napján benyújtott és T/10877 számon tárgysorozatba vett, a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) módosítására irányuló törvényjavaslat előkészítése során sérültek a jogalkotás általános és kifejezetten a felsőoktatásra vonatkozó kezdeményezésekre megalkotott elvei.

A jogalkotásról 1987. évi XI. törvény a (továbbiakban: Jat.) ugyanis világosan rögzíti, hogy jogszabályt akkor kell alkotni, ha a társadalmi-gazdasági viszonyok változása, az állampolgári jogok és kötelességek rendezése, az érdekösszeütközések feloldása azt szükségessé teszi (Jat. 17. §).

A Jat. azt is előírja, hogy a jogszabály megalkotása előtt – a tudomány eredményeire támaszkodva – elemezni kell a szabályozni kívánt társadalmi-gazdasági viszonyokat, az állampolgári jogok és kötelességek érvényesülését, az érdekösszeütközések feloldásának a lehetőségét, meg kell vizsgálni a szabályozás várható hatását és a végrehajtás feltételeit. Erről a jogalkotót tájékoztatni kell [Jat. 18. § (1) bek.].

További előírás, hogy a jogszabályokat a magyar nyelv szabályainak megfelelően, világosan és közérthetően kell megszövegezni [Jat. 18. § (1) bek.].

A törvényjavaslat számos olyan módosítást foglal magába, amelyek esetében sem a társadalmi-gazdasági viszonyok változásáról, sem az állampolgári jogok és kötelességek rendezetlenségéről, sem feloldásra váró érdekösszeütközésről nem beszélhetünk.

Egyértelműen látható azonban, hogy a törvényjavaslat több eleme vonatkozásában legalábbis nem kellő alapossgal és mélységben vizsgálta a kezdeményező a szabályozás várható hatását és a végrehajtás feltételeit. A javaslat egyes elemeiről ugyanis egyértelműen kijelenthető, hogy a felsőoktatási intézmények azokat végrehajtani nem, vagy csak aránytalan nehézségek árán tudják.

A törvényjavaslat számos olyan, éppen csak, hogy kialakult működési körülményt változtat meg alapjaiban, amelyek esetében az előterjesztő még csak nem is valószínűsítette, hogy azok a felsőoktatás hatékonyságát szolgálják, illetve érdemben hozzájárulnak az intézményi működés minőségfejlesztéséhez.

Éppen ezért nem mondható el a törvényjavaslatról az sem, hogy az a tudomány eredményeire támaszkodva készült volna el.

Ugyanakkor a törvényjavaslat előterjesztése során – legjobb tudomásom szerint – egyik, az Ftv.-ben felsorolt testület véleményének megismerésére, számukra a véleményezés biztosítására nem került sor. A törvényjavaslat indokolásában legalábbis nem szerepel erre vonatkozó adat.

Ez azért aggályos, mert az Ftv. három felsőoktatási testület számára is biztosítja a jogot a felsőoktatást szabályozó törvények és rendeletek tervezeteinek véleményezéséhez.

Az Ftv. 109. § (2) bekezdése szerint a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság, az Ftv. 112. § (5) bekezdése szerint a Felsőoktatási és Tudományos Tanács egyaránt véleményezi a felsőoktatásról szóló törvény és annak végrehajtási rendeletei, illetve a felsőoktatást szabályozó miniszteri rendeletek tervezeteit.

Az Ftv. 114. § (1) bekezdése megadja a jogot a Magyar Rektori Konferencia számára, hogy a felsőoktatás rendszerének működésével kapcsolatos bármilyen kérdésben véleményt nyilvánítson, javaslatot tegyen a döntéshozó, illetve a döntés előkészítője részére.

Az, hogy ezen testületek nem élhettek véleményezési jogukkal – azon túl, hogy a törvényjavaslat szakmai megalapozottságát és végrehajthatóságát alapvetően kérdőjelezi meg – sérti az Ftv. rendelkezéseit.

Különösen azért aggályos ez az eljárás, mert a törvényjavaslat közel tíz jelentős jogintézményt érint és emellett számos egyéb kisebb módosítást tartalmaz.

Részletes indoklás

Független, szakmai szempontból leginkább megalapozott állásfoglalást akkor tud a MAB kialakítani, ha abban az érintettek, azaz a felsőoktatási intézmények kisebb arányban vannak képviselve, s a hazai tudományos élet legmagasabb rendű, a felsőoktatástól független intézménye, az MTA delegál nagyobb számban tagokat. Ezzel lehet megelőzni a felsőoktatási intézmények „önminősítésének” lehetőségét. Az új bekezdés a kiszámíthatóságot hivatott erősíteni.

A módosító javaslat figyelembe veszi az Akadémia belső rendjét a delegálás tekintetében.

Budapest, 2009. november 6.

Zsigó Róbert

Révész Máriusz

Dr. Pósn László

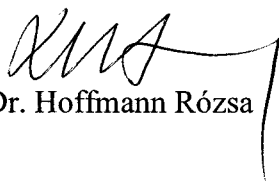
Tóth Ferenc

Cseresnyés Péter

Pánczél Károly

Dr. Hoffmann Rózsa

Kuzma László